Victor Hugo

Frumoasa Boldur

EXCELSIOR

VICTOR HUGO

FRUMOASA BOLDUR

Legendă

în românește de Ina Cerna

EDITURA EXCELSIOR
2002

O STEA DE DRAGOSTE, O STEA DE FRUMUSEȚE

Pecopin o iubea pe frumoasa Boldur, iar frumoasa Boldur îl iubea pe frumosul Pecopin. Pecopin era fiul burgravului de Sonnek și Boldur era fiica seniorului de Falkenburg. Unul poseda pădurea, celălalt muntele. Cele două familii cel mai mult își doreau să unească muntele cu pădurea. Așa că i-au logodit pe cei doi tineri.

Tatăl lui Pecopin, un cavaler bătrân și viteaz, fala din Nahegau, a murit câteva săptămâni după logodnă, binecuvântându-și fiul și sfătuindu-l să aibă grijă de Boldur. Pecopin a plâns, apoi treptat-treptat privirea lui, părăsind mormântul ce-l înghițise pe tatăl lui, se îndreaptă spre chipul dulce și luminos al logodnicei sale și se consolă. Când se ridică luna, cine se mai gândește la soarele care a apus?

Pecopin avea toate calitățile unui gentilom, ale unui tânăr și ale unui bărbat. Boldur era regină în castel, o nimfă în pădure și o zână la lucru. Pecopin era un mare vânător, iar Boldur era neîntrecută la tors. Așa cum se știe nu există ură între fus și tolba vânătorului. Torcătoarea toarce în timp ce vânătorul vânează. Dacă el este plecat, furca aduce mângâiere și ține de urât. Haita latră, vârtelnița cântă. Haita care e departe și care de-abia se aude printre sunete de corn, adânc pierdută în lăstăriș, șoptește încetișor într-un zgomot șters de fanfară: *gândește-te la iubitul tău*. Vârtelnița care o silește pe frumoasa torcătoare să-și plece privirea, spune tare și continuu cu un glas dulce, dar sever: *gândește-te la soțul tău*.

Totuşi, lui Pecopin îi plăcea prea mult vânătoarea. Când era călare, când avea şoimul pe mână sau când urmărea cu privirea pasărea în zbor, când auzea lătratul feroce al copoilor lui cu picioare strâmbe, pornea, zbura, uita totul, încălcând astfel una dintre poruncile sfinte: *nu depăşi măsura în nimic*. Uita că fericirea se capătă prin cumpătare, că gusturile trebuie să fie echilibrate şi poftele înfrânate. Cel căruia îi plac prea m ult caii şi câinii le supără pe femei; cel căruia îi plac prea mult femeile îl supără pe Dumnezeu.

Când Boldur, şi asta se întâmpla destul de des, îl vedea pe Pecopin gata să plece călare, pe calul lui nechezând de bucurie, când îl vedea mângâindu-l, trecându-i mâna pe grumaz şi îndepărtând pintenii de pe burta lui, când îl vedea dând armăsarului un mănunchi de iarbă proaspătă, era geloasă pe cal. Când frumoasa Boldur, nobila şi mândra domniță, o stea de dragoste, îl vedea pe alesul inimii ei că-şi mângâie buldogul, era geloasă pe câine.

Atunci, furioasă, se întorcea în încăperea ei de taină şi plângea. Apoi îşi certa slujnicile, dar cea mai mare parte a furiei ei se abătea asupra piticului. Mânia la femeie este ca ploaia de pădure: cade de două ori.

Pecopin venea obosit. Boldur îl întâmpina îmbufnată şi rostea câteva cuvinte cu o lacrimă la coada ochilor ei albaştri. Pecopin îi săruta mânuța şi ea tăcea, Pecopin o săruta pe frunte şi ea zâmbea.

Fruntea fetei era albă, inocentă, precum fildeşul cornului lui Carol cel Mare.

Ea se retrăgea apoi în turnul ei, şi Pecopin într-al lui.

Nu suferea niciodată ca el s-o prindă de cingătoare. Într-o seară, el o apucă de cot şi ea se roşi tare. Era logodită şi nu măritată. Pudoarea este la femei ceea ce este cavalerismul la bărbat.

PASĂREA PHOENIX ŞI PLANETA VENUS

Se adorau atât de mult încât stârneau invidie.

Pecopin avea la Sonneck, în sala de arme, un tablou care reprezenta bolta cerească şi cele nouă ceruri, fiecare planetă cu propria ei culoare şi cu numele scris cu roşu alături; Saturn de un alb plumburiu; Jupiter luminos, dar înflăcărat şi puţin sângeriu; Venus a răsăritului jeratic; Mercur scânteietor; Luna cu gheaţa ei argintie; Soarele în flăcări radiind. Pecopin a şters numele lui Venus şi a scris în locul lui Boldur.

Boldur avea în iatacul ei o tapiserie înaltă şi netedă pe care era reprezentată o pasăre de mărimea unui vultur, cu inel de aur în jurul gâtului, cu trupul purpuriu, cu coada albă înspicată, cu pene lungi stacojii, avâd pe cap creste împodobite cu un moţ de pene. Sub pasărea minunată mâna meşterului scrisese cuvântul grec: Phoenix. Boldur a şters cuvântul şi a brodat în locul lui acest nume: Pecopin.

Se apropia ziua nunţii. Pecopin era bucuros, iar Boldur era fericită.

Printre slujitorii de la Sonnek se afla un hăitaş, hazos şi isteţ, liber la gură, gata să dea sfaturi şirete. El se numea Erilangus. Odinioară fusese arcaş chipeş. Multe dintre sătencele din ţinutul Lorch căutaseră să-l farmece, să-l aibă ca soţ. El le respinsese şi a decis să se facă îngrijitor de câini de vânătoare. Într-o zi Pecopin îl

întrebase de ce a preferat să rămână îngrijitor de câini în locul unei vieți de familie. Erilangus i-a răspuns: *Stăpâne, câinii au șapte feluri de turbare, femeile au o mie de feluri*. Altă dată, aflând de apropiata nuntă a stăpânului său, a venit și l-a întrebat cu îndrăzneală: *Stăpâne, de ce te însori?* Pecopin l-a gonit.

Întrebarea l-ar fi putut îngrijora pe cavaler, fiindcă Erilangus avea o minte ascuțită și memoria bună. Adevărul este că slujitorul a plecat după puțin timp de la curtea lui și s-a dus la aceea a marchizului de Lusace, unde a devenit căpetenie de hăitași și Pecopin n-a mai auzit vorbindu-se de el.

În săptămâna de dinaintea nunții, Boldur torcea pe pervazul ferestrei. Piticul ei îi dă știrea că Pecopin urca scările. Fericită vru să alerge în întâmpinarea logodnicului, dar ridicându-se de pe scaunul ei care avea spătarul drept și sculptat, își prinse piciorul în firul de la furcă. Căzu. Se ridică. Nu o durea nimic, însă își aminti că la fel pățise și castelana Liba, și simți cum i se strânge inima. Pecopin intră radios, vorbiră despre nuntă, despre fericirea lor, și norul care-i stătea pe suflet zbură.

PĂSĂRILE CÂNTĂ PENTRU OMUL TÂNĂR ȘI VORBESC PENTRU OMUL BĂTRÂN

A doua zi, Boldur torcea în iatac și Pecopin vâna în pădure. Era singur și avea cu el doar un câine. Tot vânând la întâmplare, ajunse la o fermă situată la intrarea în pădurea Bonn. Ferma era umbrită de patru copaci mari: un frasin, un ulm, un brad și un stejar, cărora li se spunea de către cei ce trăiau în acel ținut, „cei patru evangheliști". Se pare că erau copaci-zâne. Când Pecopin trecea pe sub umbra lor, pe cei patru copaci erau cocoțate patru păsări, o gaiță pe frasin, o mierlă pe ulm, o coțofană în brad și un corb în stejar. Cele patru glasuri ale celor patru jivine cu pene se contopeau și în mod bizar păreau că își pun întrebări și că-și răspund. Se mai auzea și un hulub care nu se vedea fiindcă era în pădure, și o găină care nici ea nu se vedea pentru că era în curtea fermei. Ceva mai departe, un moș tare gârbovit rânduia lângă un perete buturugi pentru iarnă. Văzându-l pe Pecopin, îl întrebă:

– Stăpâne cavaler, înțelegi ce-și spun păsările acestea?

– Omule, răspunse Pecopin, nu-mi pasă!

– Stăpâne, zise iar țăranul, pentru omul tânăr mierla șueră, gaița flecărește, coțofana țiuie, corbul croncănește, hulubul gângurește, găina cotcodăcește; pentru omul bătrân, păsările vorbesc.

– Pe naiba! Vorbe de clacă.

Moșul îi răspunse cumpănit:

– Greșești, stăpâne Pecopin.

– De unde-mi ştii numele? Nu m-ai văzut niciodată.

– Păsările mi l-au spus...

– Eşti bătrân şi nebun, omule, zise Pecopin şi plecă mai departe.

Cam după un ceas, cum trecea printr-un luminiş, auzi sunet de corn şi văzu apărând în codru o ceată de călăreţi. Contele palatin se ducea la vânătoare, însoţit de burgravi, care sunt căpeteniile castelelor, de wildgravi care sunt mai-marii pădurilor, de landgravi care sunt căpeteniile de pe Rin şi de raugravi care sunt cei mari şi tari în dreptul pumnului. Un cavaler, gentilom al contelui palatin, numit Gairefroi, îl zări pe Pecopin şi-i strigă:

– Hei, mândre vânător, nu vii cu noi?

– Unde vă duceţi? se interesă Pecopin.

– Ne ducem să vânăm un uliu care se află la Heimburg şi ne mănâncă fazanii, un vultan care se află la Vaugtsberg şi care face prăpăd printre şoimii noştri, şi un vultur care se află la Rheinstein şi care ne ucide şoimanii. Hai cu noi!

– Şi când vă întoarceţi? vru să ştie Pecopin.

– Mâine, zise Gairefroi.

– Vin cu voi!

Vânătoarea a durat trei zile. În prima zi Pecopin a ucis uliul, în a doua vultanul şi într-a treia vulturul. Contele palatin se minună de un arcaş aşa de straşnic.

– Cavalere de Sonneck, îi spuse el, îţi dăruiesc moşia Rheineck, care ţine de turnul meu de la Gutenfels. Mă urmezi la Stahleck ca să primeşti împuternicirea şi să depui jurământul de credinţă, în faţa întregii lumi şi în faţa dregătorilor, aşa cum zic cărţile sfântului împărat Carol cel Mare.

Trebuia să se supună. Pecopin îi trimise veste logodnicei sale, prin care îi dădea de ştire cu tristeţe că voinţa milostivă a contelui palatin îl silea să se ducă de îndată la Stahleck pentru un lucru de foarte mare însemnătate. Vestea îi mai aducea lui Boldur şi asigurarea

că logdnicul ei se va întoarce luna viitoare.

După plecarea solului, Pecopin, împreună cu ceilalți cavaleri din suita prințului, se duse să se culce. În noaptea aceea avu un vis. Văzu iar intrarea în pădurea Sonneck, ferma, cei patru copaci și cele patru păsări; păsările nu mai țipau, nici nu șuierau, nici nu cântau, ci vorbeau. Glasurile lor care se contopeau cu cele ale găinii și hulubului, se schimbaseră într-un dialog ciudat pe care Pecopin, în somn, îl auzi desluşit:

Gaița
Hulubul e în pădure.
Mierla
Găina în curte
Merge zicând: Pecopin.
Gaița
Hulubul zice: Boldur.
Corbul
Stăpânul e pe drum.
Coțofana
Domnița e în turn.
Gaița
Veni-va el înapoi din Alep?
Mierla
De la Fez?
Corbul
De la Damanhur?
Coțofana
Găina a pus prinsoare că nu, și hulubul că da.
Găina
Pecopin! Pecopin!
Hulubul
Boldur! Boldur! Boldur!

Pecopin se trezi acoperit de o sudoare rece; în prima clipă își

aminti de țăranul bătrân și se înspăimântă, fără să știe de ce, de acest vis și de acest dialog, apoi încercă să înțeleagă, dar nu înțelese și adormi la loc. A doua zi de dimineață, când se făcu ziuă, când văzu iar soarele luminos ce gonește toate nălucile, împrăștiind visele și poleind negurile, nu se mai gândi nici la cei patru copaci, nici la cele patru păsări.

CAVALERUL PECOPIN SE DOVEDEŞTE A FI UN BUN PURTĂTOR DE SOLII

Pecopin era un gentilom cu faimă, de viţă, deştept şi frumos la chip. Odată introdus la curtea contelui palatin şi instalat pe noua lui moşie, plăcu aşa de mult palatinului, încât acest mândru prinţ îi spuse într-o bună zi.

– Prietene, trimit o solie la vărul meu din Burgundia şi te-am ales drept sol din cauza faimei tale.

Pecopin trebui să facă ceea ce îi cerea prinţul. Ajuns la Dijon, ştiu aşa de bine să se facă preţuit pentru felul frumos de a vorbi, încât într-o seară ducele, după ce golise trei cupe mari de vin de Bacharach, îi spuse:

– Seniore Pecopin, eşti prietenul nostru. Întrucât am de lămurit nişte încurcături cu monseniorul rege al Franţei, contele palatin şi-a dat acordul să te trimit la rege, căci te-am ales sol, fiind om de neam.

Pecopin se duse la Paris. Regele îl preţui teribil şi, într-o dimineaţă, luându-l de-o parte, îi zise:

– Ascultă, cavalere Pecopin, de vreme ce palatinul te-a împrumutat burgundului pentru a sluji Burgundia, burgundul te va împrumuta fără îndoială regelui Franţei pentru a sluji creştinătatea. Am nevoie de un senior de calitate, care să meargă să dojenească din partea mea pe şeful maurilor din Spania şi te-am ales drept sol pentru isteţimea dumitale.

Poţi refuza să dai votul împăratului, poţi refuza să dai soţia

papei; nu poți să refuzi însă nimic regelui Franței.

La Granada șeful maurilor îl primi cu tot respectul și-l invită la un mare spectacol de dansuri populare ce avea loc la Alhambra. Serbările erau mult mai complexe: lupte cu bâta, cu lancea, vânători cu șoimi. Pecopin, ca un mare luptător și vânător ce era, a luat parte la ele. Șeful maurilor avea o mare varietate de șoimi și a organizat o sumedenie de vânători. Între timp, Pecopin nu uita să aducă la îndeplinire însărcinările regelui Franței. După ce-și termină cu bine solia, cavalerul veni la sultan să-și ia rămas bun.

– Îți primesc salutul, seniorule creștin, zise maurul, mai ales că ai să pleci curând la Bagdad.

– La Bagdad? se miră Pecopin.

– Da, cavalere, confirmă prințul maur; căci nu pot semna tratatul cu regele de la Paris fără consimțământul califului din Bagdad. Este, așadar, necesar să trimit la calif pe cineva de seamă: te-am ales de sol pentru înfățișarea ta chipeșă.

Când te afli printre mauri, te duci unde vor ei, căci sunt câinoși și păgâni. Pecopin se duse la Bagdad. Acolo a avut parte de o aventură. Într-o zi când trecea pe sub zidurile seraiului, îl văzu sultana favorită care se îndrăgosti de el. Trimise o sclavă să-l caute în grădina orașului să-i dea un talisman și să-i zică : *E de la o prințesă care te iubește și pe care n-ai s-o vezi niciodată. Păstrează talismanul. Cât timp îl vei purta vei fi tânăr. Când vei fi în primejdie de moarte, atinge-l și te va salva.*

Pecopin primi talismanul într-o doară. Era o peruzea foarte frumoasă încrustată cu litere necunoscute pe care o prinse de lănțișorul de la gât.

– Și acum, monseniore, adăugă sclava plecând, ia seama: cât timp vei avea peruzeaua la gât, n-ai să îmbătrânești nici măcar cu o zi; dacă o vei pierde, vei îmbătrâni într-o clipită cu toți anii pe care îi vei

lăsa în urmă. Adio, frumosule ghiaur.

Şi zicând acestea, sclava pleacă. Dar califul o văzuse stând de vorbă cu cavalerul creştin. El era tare gelos şi puţin vrăjitor. Îl pofti pe Pecopin la o serbare şi, după căderea nopţii, îl duse sus pe terasa unui turn înalt. Pecopin, fără să ia seama, se apropie mult de parapetul foate scund, iar califul îi vorbi astfel:

– Cavalere, contele palatin te-a trimis la ducele de Burgundia, din cauza nobilei tale faime, ducele de Burgundia te-a trimis la regele Franţei fiindcă erai de neam, regele Franţei te-a trimis la maurul din Granada din cauza isteţimii tale, maurul din Granada te-a trimis la califul din Bagdad din cauza înfăţişării tale chipeşe; eu, din cauza faimei tale, a vieţii tale nobile, a isteţimii şi înfăţişării chipeşe, te trimit la dracu.

Şi, astfel glăsuind, califul îl îmbrânci cu putere pe Pecopin care-şi pierdu echilibru şi căzu din înaltul turnului.

O IDEE BUNĂ ADUCE ROADE BUNE

Când un om cade într-o prăpastie, un fulger cumplit îi trece pe dinaintea ochilor şi la lumina lui vede viaţa pe care o va părăsi şi moartea care-l aşteaptă. În clipa aceea supremă, Pecopin, pierdut, îi închină ultimul lui gând logodnicei sale Boldur şi-şi puse mâna pe inimă, drept care, fără să se gândească, atinse talismanul. De-abia puse mâna pe peruzeaua vrăjită şi se simţi purtat ca de aripi. Nu cădea, plana. Zbură astfel toată noaptea. Când se crăpă de ziuă, mâna nevăzută care-l sprijinea îl lăsă jos pe un ţărm singuratic, la marginea mării.

LĂCOMIA ÎL FACE PE DIAVOL SĂ GREŞEASCĂ

Se pare că tocmai în acea vreme diavolul pățise ceva supărător şi ciudat. El are obiceiul să care sufletele care-i aparțin într-un coş de nuiele prins în spinare, căci diavolul adună sufletele celor răi în grămezi de gunoaie pe care specia umană le lasă să se strângă la colțurile tuturor marilor adevăruri pământeşti sau divine. Diavolul nu avea obiceiul să-şi închidă coşul, şi aşa, mai multe suflete scăpau, mulțumită şireteniei îngerilor năstruşnici din ceruri. Diavolul, observând acest lucru, puse pe coş un capac solid cu un lacăt straşnic. Sufletele însă, foarte istețe, nu au fost prea stânjenite de capac şi, ajutate de degetele mici şi trandafirii ale heruvimilor, mai găseau câte un mijloc să fugă prin găurile coşului.

În ziua aceea, când diavolul vânase mai mult ca de obicei şi îşi umpluse burduful voios, se întoarse întâmplător şi văzu la câțiva paşi de el un înger care-l privea zâmbind. Înălță din umeri şi continuă să strivească în sac sufletele, pe care le şi jupuia puțintel. Când şi-a sfârşit treaba, apucă burduful cu o mână ca să-l suie în spinare: îi fu însă cu neputință să-l ridice căci grămădise prea multe suflete şi nelegiuirile cu care erau încărcate erau prea grele şi apăsătoare. Apucă atunci cu amândouă mâinile acea desagă a iadului şi la cea de a doua opinteală fu însă tot atât de fără folos ca şi prima: burduful nu se clinti câtuşi de puțin, ca şi cum ar fi fost un vârf de stâncă ieşit din

pământ.

– O! suflete de plumb! zise diavolul.

Şi începu să suduie.

Întorcându-se văzu că îngerul cel frumos râdea.

– Ce faci acolo?

– Nu vezi? zise îngerul, adineauri zâmbeam, acum râd.

– O! orătanie a cerului! neghiob mare ce eşti! spuse Aghiuţă.

Îngerul, devenid pe loc sever, îi vorbi astfel:

– Balaure, uite ce cuvinte îţi spun din partea celui ce este Domnul nostru: n-ai să poţi duce coşul acesta de suflete în gheena atâta timp cât un sfânt din rai sau un creştin căzut din cer nu te va fi ajutat să-l ridici de jos şi să ţi-l pui pe umeri.

Şi zicând aceste vorbe, îngerul îşi deschise aripile de vultur şi-şi luă zborul.

Diavolul rămase tare încurcat.

– Ce vrea să zică nătărăul ăsta? bombăni el printre dinţi. Un sfânt din rai? sau un creştin căzut din cer? Pot să aştept mult şi bine până să vină un ajutor din ăsta! De ce dracu' oi fi umplut aşa de tare coşul? Şi găgăuţă ăsta, nici om nici pasăre, îşi râde de mine. Şi acum trebuie să aştept pe sfântul care să vină din rai sau pe creştinul care să cadă din cer. Ce gugumănie. Cu ce fleacuri se mai desfată cei de sus!

În timp ce-şi vorbea astfel sie însuşi, locuitorii acelor meleaguri credeau că aud un tunet bubuind surd în mare. Când colo, diavolul mârâia.

Pentru un căruţaş înnămolit în noroi, a sudui e o treabă, a ieşi însă la liman e una şi mai bună. Bietul drac îşi bătea capul şi visa. Cel ce a dus-o pe Eva la pierzanie e un drac năstruşnic şi iscusit. Intră peste tot. Când vrea, aşa cum se furişează în dragoste, se furişează şi în rai. Şi-a păstrat legăturile cu sfântul Ciprian magicianul, şi ştie, la nevoie, să se pună bine şi cu alţi sfinţi, fie făcându-le mici servicii tainice, fie linguşindu-i cu vorbe frumoase. Ştie el, ca mare învăţat,

cam ce vorbe plac fiecăruia. Îi ia pe toți cu binișorul pe acolo pe unde sunt mai slabi de înger. Îi vorbește, spre exemplu, sfântului Pavel cel Simplu despre sfântul Anton, și sfântului Anton despre porcul lui. Mare lingușitor e diavolul. Gură de miere, inimă de fiere.

În acest timp patru sfinți, cunoscuți pentru strânsa lor prietenie, sfântul Nil Singuraticul, sfântul Otremoniu, sfântul Ioan Piticul și sfântul Medard, tocmai ieșiseră la plimbare pe malul Mării Roșii. Cum veneau ei tot vorbind, pe lângă pădurea de palmieri, diavolul îi zări înainte ca ei să-l fi văzut. Luă de îndată înfățișarea unui moș tare sărac și tare gârbovit și se porni să scoată țipete jalnice. Sfinții se apropiară.

– Ce s-a întâmplat? se interesează sfântul Nil.

– Vai, vai, bunii mei stăpâni, se văită diavolul, vă rog în genunchi să mă ajutați. Am un stăpân foarte rău, sunt un biet rob și, stăpânul meu, un negustor din ținutul Fez, e tare rău. Știți că toți cei din Fez, mauri, numizi, garamanți, și toți locuitorii din Barbaria, din Nubia și din Egipt sunt răi, ticăloși, desfrânați, vajnici hrăpăreți, primejdioși și nemiloși din cauza planetei Marte. Mai mult, stăpânul meu este chinuit de fierea neagră, de fierea galbenă și de spasmofilie și din bolile acestea îi vine o melancolie distantă și nepăsătoare care-l face timid, fără curaj, dar mare născocitor de rele. Și toate cad pe noi, bieți robi, pe mine, un moș amărât.

– Ce vrei să spui, prietene? întrebă sfântul Otremoniu, cu interes.

– Bunule senior, stăpânul meu călătorește mult. Și are damblale. În toate țările în care ajunge, are chef să construiască în grădină un munte de nisip adunat de pe țărmurile mării pe lângă care se așează, ticălosul...

– Să te ia dracul! îl întrerupse sfântul Nil, din fire nerăbdător. Treci la fapte. A trecut un sfert de oră de când tot îndrugi baliverne. Pentru mine contează minutele.

Diavul se înclină cu umilință.

– Numeri minutele, monseniore? Bună treabă. Trebuie că sunteți din sud, căci cei din sud sunt mai iscusiți și mai pricepuți la matematici, fiindcă sunt mai aproape de cerul stelelor rătăcitoare decât ceilalți oameni.

Apoi, izbucni în suspine şi dându-şi cu pumnii în piept:

– Am un stăpân foarte crud. Ca să-şi clădească muntele mă sileşte să vin în fiecare zi, eu, om bătrân, să umplu burduful ăsta cu nisip de la țărmul mării. Şi trebuie să-l duc pe umeri. Şi tot fac treaba asta luând-o de la capăt, din zori până la apusul soarelui. Dacă vreau să mă odihnesc, dacă vreau să dorm, atunci când pic de obo-seală, dacă burduful nu e plin ochi, pune să mă biciuiască. Ieri, făcusem şase drumuri de-a lungul zilei, seara eram aşa de obosit că n-am putut să ridic până la umeri burduful şi mi-am petrecut noaptea aici, plângând alături de el, înfricoşat de mânia stăpânului meu. Domnii mei, bunii mei domni, fie-vă milă şi ajutați-mă să-mi urc povara asta pe umeri, ca să mă pot întoarce la stăpânul meu, căci dacă întârzii, mă omoară.

Ascultând jelania moşneagului, sfântul Nil, sfântul Otremoniu şi sfântul Ioan Piticul se simțiră mişcați, iar sfântul Medard se porni pe plâns, ceea ce aduse pe pământ o ploaie de patruzeci de zile.

Sfântul Nil îi zise diavolului:

– Nu pot să te ajut, prietene, şi-mi pare rău. Ar trebui să pun mâna pe burduf, care este un lucru mort, şi un verset din sfânta scriptură mă opreşte să ating lucrurile moarte ca să mă păstrez curat.

La rândul său, sfântul Otremoniu, zise:

– Nu pot să te ajut, prietene, şi-mi pare rău. Cred că ar fi o faptă bună şi faptele bune au neajunsul că împing la deşertăciune pe cel care le face. Mă feresc să le fac pentru a mă păstra umil.

Sfântul Ioan Piticul zise:

– Nu pot să te ajut, prietene, şi-mi pare rău, dar, cum ştii, sunt atât de mic că n-aş putea să-ți ajung nici până la centură. Cum să fac să-ți urc povara pe umeri?

Sfântul Medard, în lacrimi, îi spuse diavolului:

– Nu pot să te ajut, prietene, îmi pare rău. Sunt atât de mişcat că mi s-au muiat mâinile.

Şi, cei patru sfinţi, îşi văzură de drum.

Diavolul turba de furie.

– Dobitoci! zise uitându-se după cei care se depărtau. Babalâci pedanţi! Sunt absurzi cu bărbile lor albe cu tot. Pe onoarea mea, sunt mai dobitoci ca îngerul!

Cum tot bodogănea, iată că vede în nori un punct negru. Punctul creşte şi se apropie. Diavolul se uită; e un om, un cavaler cu armură şi cu cască, un creştin cu o cruce roşie pe piept care cade din nori.

– Oricine o fi, fie el lăudat, strigă diavoul sărind în sus de bucurie. Sunt salvat. Uite că-mi vine creştinul. N-am putut eu să vin de hac celor patru sfinţi, însă n-aş mai fi dracul dacă nu i-aş veni de hac acestui om.

În clipa aceea, Pecopin, lăsat uşor pe ţărm, puse piciorul pe pământ.

Văzându-l pe bătrânul care stătea acolo ca un rob ce se odihneşte alături de povara sa, merse spre el şi-i zise:

– Cine eşti, prietene, şi unde mă aflu?

Diavolul începu să se vaite jalnic.

– Eşti pe malul Mării Roşii, monseniore, şi eu sunt cel mai nenorocit dintre nenorociţi.

Şi începu să spună aceeaşi poveste pe care o îndrugase sfinţilor, rugându-l, în final, să-l ajute să-şi suie povara în spinare.

Pecopin dădu din cap:

– Ştii, amice, povestea asta nu prea este de crezut.

– Stăpâne care cazi din cer, replică diavolul, nici a ta nu-i de crezut şi totuşi este adevărată.

– Aşa e! zise Pecopin.

– Ş-apoi, la urma urmelor, continuă diavolul, ce ţi se poate

întâmpla, voinice, dacă ajuţi un biet bătrân beteag să-şi salte burduful pe umeri?

Pecopin se lăsă convins. Se aplecă, ridică burduful de jos, ceea ce făcu fără vreo greutate, şi ţinându-l în braţe, se pregăti să-l pună în spinarea moşneagului, care stătea încovoiat în faţa lui.

Încă o clipă şi treaba ar fi fost făcută.

Diavolul este însă vicios şi această meteahnă îl pierde. E lacom. El avu în acel moment ideea să pună şi sufletul lui Pecopin alături de celelalte suflete pe care le luase cu el. Pentru aceasta însă trebuia să-l omoare pe Pecopin.

Începu, aşadar, să cheme cu voce înceată un duh nevăzut. Toată lumea ştie că atunci când diavolul stă de vorbă cu alţi draci, vorbeşte în jargon.

Pecopin ştia multe lucruri. Era un cavaler isteţ. Avea carte şi ştia şi limba diavolilor.

Or, în clipa în care îi punea diavolului burduful în spinare, auzi pe moşneagul gârbovit zicând încet: *Să mergem, nu închide ochii, bate, loveşte şi aruncă piatra.* Cuvintele îl loviră pe Pecopin ca un fulger.

Îl cuprinse o bănuială. Ridică ochii şi văzu la mare înălţime deasupra lui un bolovan enorm pe care un uriaş nevăzut îl ţinea atârnat deasupra capului lui.

Pecopin, ca şi cum ar fi fost un vârtej, care trece în aceeaşi secundă, zboară, se răsuceşte, luceşte, tună şi trăsneşte, se aruncă înapoi, duse mâna la talisman, apucă cu dreapta pumnalul şi sfâşie burduful cu o violenţă şi o repeziciune năprasnice.

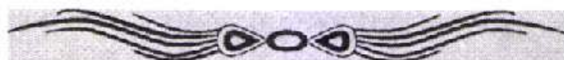
Diavolul scoase un ţipăt de groază. Sufletele dezrobite fugiră prin gaura făcută de pumnalul lui Pecopin, lăsându-şi în burduf păcatele, fărădelegile şi răutăţile, bubă scârbavnică, grămadă hâdă care, din cauza propriei atracţii a demonului, se încrustă în el şi, acoperită de pielea păroasă a burdufului, rămase pe veci ţintuită pe

umerii lui. Din acea zi Aghiuță e cocoșat.

În acest timp, în clipa în care Pecopin sărise înapoi, uriașul nevăzut a dat drumul bolovanului care căzu pe picioarele diavolului și-l strivi. Din acea zi Aghiuță e șchiop.

Diavolul are tunetul la dispoziție, dar acesta este un tunet dinăuntru, care iese din pământ și dezrădăcinează copacii. Pecopin simți țărmul mării cutremurându-se sub el; ceva cumplit îl acoperă; un fum negru îl orbi, un zgomot înfricoșător îl asurzi; i se păru că se prăvale și că se rostogolește iute la pământ, ca o frunză moartă gonită de vânt.

Leșină.

ÎNTR-O COLIBĂ DE FRUNZIȘ UN BĂTRÂN ROSTEȘTE VORBE ÎNȚELEPTE

Când își reveni, auzi o voce blândă care zicea: *E în cer.* Simți că i se pusese o mână pe piept și auzi o altă voce gravă și înceată: *Nu, nu, n-a murit.* Deschise ochii și văzu un moșneag și o fată îngenuncheați lângă el. Moșneagul era negru ca noaptea și avea o barbă lungă și albă, împletită în codițe, în felul vechilor magi, și era îmbrăcat cu o mantie mare de mătase verde fără cute. Fata avea culoarea aramei roșii, cu ochi mari de porțelan și cu buze de coral. Avea inele de aur în nas și la urechi. Era încântătoare.

Pecopin nu mai era la malul mării. Suflul iadului, purtându-l la întâmplare, îl aruncase într-o vale plină de stânci și de copaci cu o formă ciudată. Se ridică. Moșneagul și fata îl priveau cu blândețe. Se apropie de unul dintre copaci, dar, în acea clipă, observă cum frunzele se strânseră, crengile se retrag, forile de un alb palid se făcură roșii; copacul păru că se dădea înapoi. Pecopin recunoscu arborele rușinii și înțelese că plecase din India și că se afla în faimoasa țară a Pudiferanului.

Moșneagul îi făcu un semn. Pecopin îl urmă și câteva clipe după aceea, bătrânul, fata și Pecopin se așezară toți trei pe o rogojină într-o colibă făcută din frunze de palmier, plină înăuntru de nestemate de tot felul care scăteiau ca jeraticul aprins.

– Fiule, grăi moşnegul în nemţeşte, sunt un om care ştie tot. Numele meu e Zin Eddin pentru oameni şi Evil Merodach pentru duhuri. Sunt primul om care a pătruns îl această vale, tu eşti al doilea. Mi-am petrecut viaţa smulgând naturii ştiinţa lucrurilor şi dând lucrurilor ştiinţa sufletului. Mulţumită mie, mulţumită învăţămintelor mele, mulţumită razelor izvorâte din ochii mei timp de o sută de ani, în valea aceasta pietrele trăiesc, plantele gândesc şi animalele înţeleg. Eu sunt cel care le-a învăţat pe jivine medicina cea adevărată, ştiinţă ce lipseşte omului. L-am învăţat pe pelican să-şi provoace sângerarea ca să-şi vindece puii răniţi de vipere, pe şarpele orb să mănânce mărar ca să-şi recapete vederea, pe ursul atins de cataractă să sâcâie albinele ca să-l înţepe în ochi. Vultureselor le-am adus piatra fermecată care le face să ouă uşor. Eu sunt fiule cel care a învăţat gaiţa să ia ca purgativ frunze de afin, broasca ţestoasă foi de cucută, cerbul foi de dictaon, lupul mătrăgună, mistreţul iederă. Până acum nu am avut discipoli decât animalele. Aşteptam un om. Ai venit. Fii fiul meu. Sunt bătrân, am să-ţi las coliba, nestematele, valea şi ştiinţa. O iei de soţie pe fiica mea, pe care o cheamă Aissab, care e frumoasă. Am să te învăţ să deosebeşti diferitele feluri de rubine, să pui perla-mamă într-o oală cu sare şi să aprinzi scânteierea rubinului prea întunecat muindu-l în oţet. Fiecare zi de şedere în oţet îi dă un an de frumuseţe. O să ne petrecem viaţa frumuşel adunând diamante şi mâncând rădăcini. Fii fiul meu...

– Îţi mulţumesc, venerabile stăpân, zise Pecopin. Primesc cu bucurie.

După ce se înnoptă, fugi.

CAVALERUL RĂTĂCITOR

A rătăcit mult timp prin tot felul de țări. A mers în picioarele goale și în sandale, a călărit tot felul de dobitoace: măgar, catâr, cămilă, zebră, măgar sălbatic și elefant. L-au bătut toate vânturile, a îndurat tot felul de călătorii pe apă cu tot felul de vapoare: nave rotunde de pe Ocean și navele lunguiețe de pe Mediterana, galera și galionul, fregata și fregatonul, feluca, polaca și tartana, barca, bărcuța și barcarola. A avut curajul să încerce șalupele de piele de pe Eufrat despre care vorbește Herodot. A străbătut Persia, Pegul, Bramazul, Tagataiul, Transiana, Birmania. L-a văzut pe Monomotapa ca și pe Vicent le Blanc, sălbaticii ca Acosta și uriașii ca Melherbe de Vitré. Și-a pierdut patru degete în deșert, a fost vândut de șaptesprezece ori, a fost ocnaș în Texeus, a avut boli de piele, scorbut și rău de mare. S-a urcat pe munți atât de înalți, încât ajuns în vârf, își varsă mânia. A ajuns la insula de care dai uneori când n-o cauți și pe care n-o poți niciodată găsi când o cauți, constatând că toți locuitorii ei sunt buni creștini. Undeva în nor a văzut un castel într-un loc în care nu se află așa ceva, însă minunățiile de la miazănoapte sunt așa de mari că nu trebuie să te miri. A rămas mai multe luni la regele Mogor Ekebas, bine văzut și răsfățat de acest prinț despre curtea căruia povestea mai târziu tot ceea ce au așternut în scris englezii, olandezii

şi chiar şi părinţii iezuiţi. A devenit doct, căci avea pe cei doi magiştri ai oricărei doctrine, călătoria şi nefericirea. A studiat fauna şi flora. A observat atent vânturile cu ajutorul migraţiei cefalopodelor. A văzut oameni şi monştri precum anticul grec Ulise. A cunoscut tot felul de animale minunate: rosmarul, cristeiul negru, molusca-cuţit, garagianii asemeni unor vulturi de mare, capercalzele din Scoţia, antenalele care merg în turme, alcatrazii mari ca nişte gâşte, peimonii din insulele Maldive care mănâncă oameni, peştele manar care are cap de bou, pasărea claki care se naşte din anumite lemne putrezite, micuţul saru care cântă mai bine decât papagalul şi boranetul, animalul-plantă din ţările tătare, care are rădăcina în pământ şi paşte iarba din jurul lui.A vânat şi a omorât un triton de mare din specia yapiaria şi a inspirat o mare dragoste unui triton de râu. Într-o zi, aflându-se în insula Manar, l-au chemat nişte pescari care i-au arătat şapte oameni-episcopi şi nouă sirene prinse în năvoadele lor. A auzit zgomotul nocturn al fierarului de mare şi a mâncat din cele o sută cinci zeci şi trei de feluri de peşte care trăiau în mare şi care se aflau cu toţii în năvoadele apostolilor atunci când au pescuit din porunca Domnului. În Sciţia a străpuns cu săgeţi un grifon cu care se războiau triburile arimaspe pentru a-i lua aurul pe care-l păzea. Aceste triburi au vrut să-l facă rege, dar a fugit. În atâtea aventuri, atâtea oboseli, isprăvi, munci şi nenorociri, cavalerul Pecopin cel viteaz şi credincios n-avea decât un ţel: să se reîntorcă în Germania, avea o speranţă: să se întorcă la Falkenburg; avea un gând: s-o vadă iar pe Boldur.

Mulţumită talismanului sultanei, pe care-l purta mereu cu sine, el nu putea să îmbătrânească, nici să moară.

Număra anii cu tristeţe. La vremea când a ajuns în nordul Franţei, trecuseră cinci ani de când nu o văzuse pe Boldur.

Uneori se gândea la ea seara, atunci se aşeza pe marginea

drumului şi plângea. Îi venea apoi inima la loc şi, făcându-şi curaj, îşi spunea: Cinci ani, dar am s-o văd iar. Avea atunci cincisprezece ani; ei bine, acum o să aibă douăzeci!

Hainele-i erau zdrenţe, încălţămintea ruptă, picioarele însângerate, însă puterile şi bucuria îi veneau la loc şi pornea iar.

ÎN PĂDUREA PAŞILOR PIERDUŢI

Într-o seară, după ce mersese toată ziua printre stânci, a ajuns la marginea unei păduri de brazi, frasini şi arţari. Intră în ea fără să şovăie. Mergea aşa cam de un ceas, când, deodată, poteca pe care o ţinea se pierdu într-o poiană cu ienuperi şi cu zmeuriş sălbatic. Istovit de foame şi de sete, sleit de puteri, se uită în toate părţile, căutând o colibă, o cărbunărie sau un foc de cioban, când, deodată, un cârd de călifari trecu pe lângă el dând din aripi şi ţipând. Pecopin tresări recunoscând aceste păsări ciudate care-şi fac cuibul sub pământ şi cărora ţăranii le zic raţe-iepuri. Dând la o parte tufele de ilex şi văzu pretutindeni în iarbă flori de iarba-surzilor, anghelică, iarba-nebunilor şi genţiana cea mare. Cum se apleca să se convingă, i-a izbit privirea o cochilie de scoică căzută pe iarbă. O luă de jos. Era una dintre midiile de Vologne care au în ele perle mari cât bobul de mazăre. Ridică ochii. O pajură plana deasupra capului său.

Pecopin începu să se îngrijoreze. Ilexul şi zmeurişul, călifarii, ierburile vrăjite, scoica, pajura îi dădeau toate de gândit. Plin de teamă, se întreba unde se află, când un cântec ajunse din depărtare la el. Tra-se cu urechea. Era o voce răguşită, frântă, supărătoare, înfundată şi ţipătoare în acelaşi timp. Iată cum cânta:

Lacul meu mic creează-n ocrotitoarea umbră
surâsul Amfitritei, şi-un negru zeu Neptun,
umilu-mi lac nutreşte-ntre munţi fără stăpân

pe zeea Amfitrita, pe zeul mării, sumbră.
Eu sunt pitic, bunicul a mari fãpturi montane
şi dintr-un strop de apă nasc două oceane.
Revărs din stânci pe unde zbor n-a trecut pe-aproape,
Ei, un albastru fluviu şi verde pentru el
revărs din grota-mi unde foc n-a lucit de fel,
spre el un fluviu verde, spre ea albastre ape.
Eu sunt pitic, bunicul a mari fãpturi montane
şi dintr-un strop de apă nasc două oceane.
Un fin smaragd nisipului galben îi dă tonul
în sipetul meu umed safirul joacă lin
topit, smaragdul creşte vădind frumosul Rin,
safirul se dizolvă curgând să crească Ronul.
Eu sunt pitic, bunicul a mari fapturi montane
şi dintr-un strop de apă nasc două oceane.

Nu mai avea nici o îndoială; se afla în pădurea fermecată a paşilor pierduţi, un codru mare, plin de labirinte, de enigme în care se plimbă piticul Rulon. Piticul locuieşte într-un lac din munţii Vosgi, într-un vârf de munte, şi fiindcă din lac trimite un şuvoi Ronului şi un altul Rinului, piticul lăudăros îşi zice tată al Mediteranei şi al Oceanului. Plăcerea lui era să rătăcească şi să-i rătăcească pe trecători. Călătorul care apucă să intre în pădurea paşilor pierduţi nu mai iese niciodată.

Pecopin, pierdut, se aruncă cu faţa la pământ.

– Vai! exclamă el, s-a sfârşit, niciodată n-am s-o mai văd pe Boldur!

– Ba da! zise cineva lângă el.

CU CAI ŞI CÂINI LA O VÂNĂTOARE DE NOAPTE

Se îndreptă din şale; un senior bătrân, îmbrăcat într-un magnific veşmânt de vânătoare, stătea în picioare la câţiva paşi de el. Era complet echipat: un jungher de aur la şold iar la cingătoare îi atârna un corn încrustat cu cositor şi făcut din corn de zimbru. Luminat de ultima licărire a amurgului, acest chip care zâmbea, avea ceva ciudat, nelămurit şi luminos. Apariţia acestui bătrân, aşa deodată, într-un astfel de loc, la un asemenea ceas, oricui i s-ar fi părut stranie; însă în pădurea paşilor pierduţi gândul îţi zboară numai la Rulon, dar bătrânul nu era pitic şi lui Pecopin îi fu deajuns.

De altfel avea o înfăţişare graţioasă, plăcută şi simpatică. Şi deşi era îmbrăcat ca un vânător adevărat, era aşa de bătrân, aşa de vlăguit, de gârbovit, de frânt şi cu picioarele aşa de slăbite, încât nu putea să-ţi fie frică de el. Dacă te uitai mai bine, zâmbetul lui era banal şi fără profunzime, ca al unui rege imbecil.

– Ce vrei de la mine? întrebă Pecopin.

– Să te duc la Boldur.

– Când?

– Petrece-ţi numai o noapte cu mine la vânătoare.

– Ce noapte?

– Cea care începe.

– Şi am s-o văd pe Boldur?

– Când noaptea de vânătoare se va sfârşi, la răsăritul soarelui, am să te las la poarta Falkenburgului.

– Să vânăm noaptea?

– De ce nu?

– Mi se pare ciudat.

– Ba!

– Şi e şi foarte obositor.

– Nicidecum.

– Dar eşti bătrân.

– Să nu-ţi pese de mine.

– Sunt obosit, am mers toată ziua, sunt mort de foame şi de sete. Nici n-am să mă pot sui pe cal.

Bătrânul senior desprinse de la cingătoare o ploscă încrustată în argint şi i-o întinse.

– Bea din asta.

Pecopin duse cu lăcomie plosca la gură. De-abia sorbise câteva înghiţituri că simţi că-i revin puterile. Se simţea tânăr, puternic.

– Hai, zise, să mergem, să alergăm, să vânăm toată noaptea, acum vreau; am s-o văd iar pe Boldur?

– După ce va fi trecut noaptea, la răsăritul soarelui.

– Ce chezăşie îmi dai pentru făgăduială?

– Însăşi fiinţa mea. Ajutorul pe care ţi-l dau. Aş fi putut să te las aici să mori de foame, de oboseală şi de amărăciune, aş fi putut să te las piticului Rulon care se plimbă în jurul lacului, mi-a fost însă milă de tine.

– Merg după tine, zise Pecopin, şi să fie aşa, la răsăritul soarelui la Falkenburg.

– Hei, voi ceilalţi! La vânătoare! strigă seniorul cel bătrân cu glasul lui hârâit.

Şi tot strigând spre crâng se întoarse, iar Pecopin văzu că era cocoşat. Făcu câţiva paşi şi Pecopin văzu că era şchiop.

La chemarea bătrânului senior, o ceată de cavaleri înveşmântaţi

ca nişte prinţi, cu nişte cai împodobiţi regeşte, ieşi din desişul pădurii.

Veniră să se aşeze, într-o adâncă tăcere, în jurul bătrânului care părea să fie stăpânul lor. Toţi erau înarmaţi cu junghiere şi ţepuşe. Se lăsase noaptea; iar în jurul gentilomilor se rânduiseră în picioare două sute de slujitori cu două sute de făclii.

– Câinii! Câinii! strigă bătrânul nerăbdător.

De-abia sfârşi, că lătrături cumplite umplură luminişul; apăruse o haită.

O haită superbă, demnă pentru un împărat. Slujitorii cu haine galbene şi ciorapi roşii, slujitori înarmaţi care păzeau cuştile de câini şi negri goi-goluţi îi ţineau zdravăn în lesă.

Niciodată o adunătură de câini nu a fost mai completă.

Pecopin era uluit de haită. I se trezi pofta de vânătoare. Se aflau acolo toate felurile posibile de câini, împerecheaţi şi împărţiţi pe grupe şi pe neamuri, după instinct şi după rasă. Primul grup se compunea dintr-o sută de dogi engelzi şi dintr-o sută de ogari, împreună cu douăsprezece perechi de câini-tigri şi cu douăsprezece perechi de câini iuţi. Cel de-al doilea grup era format în întregime din câini Berberia, de undeva din zona muntoasă a Africii de Nord, albi pătaţi cu roşu, câini viteji care nu se sperie de zgomot, rămân trei ani în putere, buni şi la alergatul vitelor şi la vânătorile mari. Cel de a-l treilea grup era format dintr-un mare număr de câini din Norvegia; câini sălbatici, cu părul zbârlit bătând în roşu, cu o pată albă pe frunte sau pe gât, cu miros bun şi inimă vitează şi cărora le place mai ales vânătoarea de cerbi; câini cenuşii, ca leopardul pe spinare, care au pe picioare acelaşi păr, labele de iepure sau cu dungi roşii şi negre. Selecţia fusese riguroas făcută. Nu era printre câini nici o corcitură.

Pecopin, care se pricepea, nu văzu nici unul cu galben sau cu cenuşiu printre cei roşcaţi şi nici printre cenuşii vreunul care să fi avut ape argintii sau labe roşcate. Toţi erau autentici şi grozavi. Cel de-al patrulea grup era formidabil: o îmbulzeală densă, strânsă şi

imensă de dogi puternici care au picioare scurte şi care nu aleargă repede, dar care sunt copoi de temut şi vânează cu furie mistreţii, vulpile şi jivinele cu miros urât. Aveau capul de mărime mijlocie, mai degrabă alungit decât strivit, botul negru şi nu roşu, urechile mari, şalele arcuite, greabănul musculos, picioarele mari, coapsa sus, glezna continuată cu gheare zdravene, coada groasă lângă şale şi în rest subţire, păr aspru sub burtă, gheare tari, laba în formă de labă de vulpe. Al cincelea grup era oriental. Trebuie să fi costat sume uriaşe. Erau câini de Palimbotra, care muşcă taurul, câini de Cintiqui care atacă leii, câini din India care alcătuiesc garda împăratului Indiilor. Cu toţii englezi, berberi, norvegieni, din Ardeni şi din India, urlau îngrozitor. Un parlament al oamenilor n-ar fi putut face mai mult zgomot.

Pecopin era uluit. Toată pofta lui de vânătoare se trezi.

Totuşi, apariţia ei stranie, nu putu să-l împiedice să se întrebe: de ce, lătrând atât de tare, n-o auzise înainte să apară?

Căpetenia hăitaşilor care conducea vânătoarea se afla la câţiva paşi de el, dar îl putea vedea doar din spate. Pecopin se duse la el şi-i puse mâna pe umăr; hăitaşul se întoarse: purta o mască. Pecopin amuţi. Începu chiar să se întrebe dacă să ia parte cu adevărat la vânătoare, când bătrânul îl luă în primire.

– Ei bine, cavalere, ce zici de câinii noştri?

– Zic, seniore, că pentru ca să poţi să te ţii de nişte câinii aşa grozavi, ţi-ar trebui nişte cai pe măsură.

Fără să răspundă, bătrânul duse la gură un fluier de argint care era legat de degetul mic al mâinii stângi şi şuieră.

La semnalul lui, se făcu zgomot printre copaci, cei din jur se strânseră şi patru grăjdari în livrea stacojie se iviră, ducând doi cai magnifici. Unul dintre ei era un frumos cal arab cu un aer măreţ, cu copita netedă, negricioasă, înaltă, rotunjită, frumos scobită, cu chişiţă scurtă, ca o semilună, cu mădulare slabe şi nervoase, cu genunchi descărnaţi şi bine articulaţi. Avea picioarele unui cerb frumos, grumazul larg şi deschis, coama bogată, dublă şi tremurătoare. Celălalt

era un alergător tătar cu crupa enormă, cu grumazul alungit, cu coapsele netede, cu părul bălțat. Gâtul potrivit de alungit, nu însă boltit, era acoperit cu o coamă mare creață care flutura; coada deasă îi atârna până la pământ. Avea pielea de pe frunte tivită sub ochii mari și scânteietori, gura mare, urechile neliniștite, nările deschise, stea în frunte, pete albe la picioare, plin de curaj și în vârstă de șapte ani. Primul avea pe cap și pe piept platoșă și șeaua de război. Al doilea era gătit mai puțin regește, dar mai frumos. Avea zăbală de argint, rozete aurite, hamul brodat cu aur, șa domnească, pătură de brocart, moț care îi atârna și panaș care se clătina. Primul tropăia, îi curgeau balele, sforăia, își rodea frâul, sfărâma pietrele și cerea să lupte. Celălalt se uita ici și colo, cerea aplauze, necheza voios, nu atingea pământul decât cu vârful copitei, făcea pe regele și tropăia de minune. Amândoi erau negri ca abanosul. Pecopin, cu ochii aproape înfricoșați de admirație, contempla cele două dobitoace minunate.

– Ei bine, zise seniorul schiopătând, tușind și zâmbind mereu, pe care-l iei?

Pecopin sări, fără șovăire, pe calul arab.

– Stai bine în șea? îi strigă bătrânul.

– Da, zise Pecopin.

Atunci bătrânul izbucni în râs, sări ca un tigru și încălecă, fără șea, calul tătar, luă cornul de la cingătoare, începu să sune atât de puternic, încât Pecopin, asurzit, crezu că bătrânul cel înfricoșător avea tunetul în piept.

UN CAL ARAB, ÎNCONJORUL LUMII ŞI ALTE PERIPEŢII

La sunetul cornului, pădurea se lumină în adâncurile ei de mii de lumini, prin codru trecură umbre şi voci îndepărtate: Înainte! Haita lătră, caii sforăiră şi copacii se înfiorară. Undeva, un clopot crăpat, ce părea că behăie, bătu miezul nopţii.

La cea de a douăsprezecea bătaie, seniorul cel bătrân duse din nou cornul lui de fildeş la gură, slujitorii dezlegară haita şi toţi vânătorii, pândarii şi hăitaşii, bătrânul şi Pecopin se avântară în galop.

Galop tare, rapid, scânteietor, vertiginos, supranatural, care-l prinse pe Pecopin, îl târî şi-l duse cu el, făcând să-i răsune în creier paşii calului ca şi cum capul lui ar fi fost un bolovan de pe drum, care-l uluia ca un fulger, îl îmbăta ca o orgie, îl exaspera ca o luptă; galop care se făcea uneori vârtej, vârtej care se făcea câteodată uragan.

Pădurea era imensă, vânătorii fără număr, luminiş urma după luminiş, vântul se tânguia, mărăcinişul şuiera, câinii lătrau, umbra colosală şi neagră a unui cerb cu şaisprezece ramuri se ivea când şi când printre crăci şi fugea prin umbre şi lumini, calul lui Pecopin gâfâia cumplit, copacii se plecau să vadă trecând vânătoarea şi se dădeau pe spate după ce o văzuseră, sunete de cornuri de vânătoare înspăimântătoare izbucneau când şi când, apoi totul tăcea şi se auzea în depărtare cornul bătrânului vânător.

Pecopin nu ştia unde se află. Galopând pe lângă o ruină la

umbra unor brazi, printre care se prăvălea o cascadă din înaltul unui zid mare, i se păru că zărește castelul din Nideck. Văzu apoi trecând cu repeziciune la stânga lui niște munți ce-i părură a fi Vosgii de Jos. Recunoscu pe rând după forma lor cele patru piscuri Ban-de-la-Roche, Champ-de-Feu, Climont și Ungersberg. Puțin după aceea se afla în Vosgii de Sus. În mai puțin de un sfert de ceas calul lui străbătuse Giromagny, Rotabac, Sultz, Barenkopf, Graisson, Haut-de-Honce, muntele Lure, Capul Ursului, marele Donon și marele Ventron. Culmile acestea mari îi apăreau de-a valma în întuneric, fără nici o ordine, fără legătură. S-ar fi zis că un uriaș răvășise șirul cel mare de munți ai Alsaciei. Câteodată i se părea că deosebește dedesubtul lui lacurile din vârfurile Vasgilor, ca și cum munții i-ar fi trecut pe sub burta calului. Își văzu astfel umbra oglindindu-se în Baia Păgânilor și în Saut-des-Cuves, în Lacul Alb și în Lacul Negru. O văzu însă așa cum și-o văd rândunelele pe a lor atunci când trec la rasul iazurilor, dispărând de îndată ce s-a ivit. Totuși, cât de ciudată și de nestăpânită era goana. Pecopin se liniștea ducând mâna la talismanul lui, gândindu-se că la urma urmelor nu se îndepărta de Rin.

Deodată îl înfășură o ceață densă, copacii se șterseră, apoi se pierdură, în umbră zgomotul vânătoarei se dublă, și calul lui arab începu să galopeze cu și mai multă furie. Ceața era atât de deasă că Pecopin de-abia mai distingea urechile calului ridicate în fața lui. În clipe atât de cumplite, este o mare sforțare și desigur, un mare merit să-ți închini sufletul Domnului și inima iubitei. Așa făcea cu evlavie viteazul cavaler. Se gândea la bunul Dumnezeu și la Boldur, și poate chiar mai mult la Boldur decât la bunul Dumnezeu, când i se păru că tânguiala vântului se schimbă într-un glas pronunțând deslușit cuvântul: *Heimburg*, în acel moment o făclie mare dusă de un hăitaș străbătu ceața și, la lumina acestei făclii, Pecopin văzu deasupra capului lui un uliu străpuns de o săgeată care totuși mai zbura. Vru să mai privească pasărea, însă calul făcu un salt, uliul dădu din aripi, făclia se cufundă în pădure și Pecopin fu iar în întuneric. Puțin după aceea,

vântul grăi iar şi zise: *Vaugtsberg*; o nouă lumină străbătu ceaţa şi Pecopin zări în umbră un vultan cu aripa străpunsă de o suliţă şi care totuşi mai zbura. Deschise ochii, deschise gura ca să strige, dar înainte să fi apucat să o facă, lumina, vultanul şi suliţa dispăruseră. Calul nu încetinise de fel şi se năpustea cu capul în jos printre toate acele năluci, ca şi cum ar fi fost calul orb al demonului Pafos sau calul surd al regelui Sisymordachus. Vântul se tângui pentru a treia oară şi Pecopin auzi vocea lugubră din văzduh care zicea: *Rheinstein*. Un al treilea fulger împurpură copacii în ceaţă şi o a treia pasăre trecu. Un vultur cu o săgeată în burtă şi care totuşi zbura. Atunci Pecopin îşi aminti de vânătoarea pfalzgravului la care se lăsase târât şi se înfioră. Dar galopul calului arab era atât de nebunesc, copacii şi lucrurile nelămurite din peisajul nocturn treceau în fugă mare, viteza era atât de ameţitoare în jurul lui Pecopin încât, chiar în el însuşi nimic nu se mai putea opri. Apariţiile şi nălucile se urmau atât de confuz, că nici măcar nu putea să-şi fixeze gândurile la aceste triste amintiri. Ideile îi treceau prin cap ca vântul. Se auzeau mereu în depărtare zgomotul vânătorii şi câte odată monstruosul cerb al nopţii răgea în tufişuri.

Ceaţa se ridicase. Aerul se făcu călduţ, copacii îşi schimbară forma, printre stânci apărură stejari de plută, arbori de fistic şi pini. Luna mare, albă, înconjurată de un halo imens lumina lugubru. Şi totuşi nu era zi de lună plină.

Gonind în fundul uni scoc, Pecopin se aplecă şi smulse din malul drumului un mănunchi de ierburi. Cercetă planetele la lumna lunii şi recunoscu cu groază vătămătoarea Anthyllis vulneraria, şopârliţa şi măgarul sălbatic, ale căror frunze hâde se termină cu gheară. După o jumătare de ceas vântul era şi mai cald, un fel de miraje ale mării se strecurau prin codru. Se aplecă încă o dată în malul drumului şi smulse iar primele plante aflate la îndemână. De data aceasta erau drobul argintat de Cette, anemona înstelată de Nisa, nalba

marină de Toulon. Pecopin văzu că se îndepărtează de Rin cu o cumplită repeziciune. Făcuse mai mult de o sută de lege între cele două mănunchiuri de ierburi. Străbătuse Vasgii, traversase Cevenii, acum străbătea Pirineii. – Mai bine moartea! gândi el. Şi vru să se arunce jos de pe cal. Pe când voia să se desprindă îşi simţi picioarele strânse ca de două mâini de fier. Se uită. Scările îl prinseseră şi-l ţineau. Erau scări vii.

Strigăte îndepărtate, nechezăturile şi lătrăturile făceau prăpăd, cornul bătrânului, care mergea înaintea alaiului vânătoresc la o distanţă înfricoşătoare, scotea sunete sinistre, iar printre crăcile mari albăstrii scuturate de vânt, Pecopin văzu câinii trecând înot iazuri pline de luciri fermecate.

Sărmanul cavaler se resemnă, închise ochii şi se lăsă dus. Îi dechise când simţi căldura de cuptor a unei nopţi tropicale; răgete vagi de tigri şi de şacali ajungeau până la el; întrevăzu ruine de pagode pe al căror acoperiş stăteau vulturi filosofi şi berze; în vale, copaci cu forme bizare luau mii de atitudini ciudate, recunoscu bananul şi baobabul. Se afla într-o pădure a Indiei.

Închise ochii.

Şi iar îi deschise.

Într-un sfert de oră după vântul ecuatorului venea la rând vântul de gheaţă.

Era un frig îngrozitor.

Copitele calului făceau să scârţâie chiciura. Reni, elani goneau ca nişte umbre prin ceaţă. Asprimea pădurilor şi a munţilor era îngrozitoare. Nu se vedeau în zare decât două-trei stânci imense în jurul cărora zburau pescăruşi şi stârci şi prin verdeaţa înnegrită se întrezăreau valuri albe care-şi aruncau spuma spre cer şi cărora cerul le arunca fulgi de zăpadă. Pecopin străbătea desişurile de zadă din Biarmia ce se aflau la Capul de Nord.

După aceea noaptea se făcu mai deasă. Pecopin nu mai văzu nimic, auzi însă un zgomot înspăimântător și-și dădu seama că trece pe lângă prăpastia Maelstrom, undeva în Marea Nordului, lângă insulele Lofoten, aici se formează puternice curente turbionare de mare viteză, un loc temut de navigatori, Tartarul celor vechi și buricul mării.

Ce era această pădure îngrozitoare care făcea ocolul lumii?

Cerbul cu șaisprezece ramuri apărea iar, când și când, mereu fugind, mereu urmărit. Umbrele și zgomotele se năpusetau de-a valma pe urmele lui, iar cornul bătrânului vânător suna mai tare decât toate, mai tare decât vuietul prăpastiei Maelstrom.

Deodată calul arab se opri brusc. Lătrăturile încetaseră și în jur se făcu tăcere. Pecopin, care de peste un ceas nu mai deschisese ochii, îi deschise iar. Se afla în fața unei clădiri întunecate și colosale, ale cărei ferestre luminate păreau să aunce priviri. Fațada era neagră ca o mască și vie ca un chip omenesc.

UN CASTEL MAGIC ŞI O GALERIE DE POTRETE

Ce era clădirea aceea, e greu de spus. Era o casă întărită ca o cetate, o cetăţuie magnifică – un palat, un palat ameninţător ca o cavernă, o cavernă mută ca un mormânt.

Nu se auzea nici un glas, nu se vedea nici o umbră.

În jurul acestui castel se întindea pădurea cât vezi cu ochii. La orizont luna dispăruse. Pe cer se vedeau câteva stele roşii ca sângele.

Calul se oprise în faţa treptelor care duceau la o poartă mare închisă. Pecopin se uită în dreapta şi în stânga. I se păru că vede în lungul faţadei şi alte trepte în faţa cărora stăteau nemişcaţi alţi cavaleri părând să aştepte în tăcere.

Pecopin îşi scoase junghierul şi tocmai era să bată cu el în balustrada de marmură a scării, când cornul vânătorului cel bătrân izucni brusc lângă castel, puternic, sonor, asurzitor ca trâmbiţa vijelioasă a îngerului rău. Făcând vizibil să se plece copacii, cornul arunca în întuneric îngrozitoarea provocare împotriva cerbului încolţit.

Cornul tăcu şi porţile castelului se deschiseră cu amândouă canturile în afară, ca şi cum un vânt dinăuntru le-ar fi împins cu violenţă. Se văzu un şuvoi de lumină.

Calul arab urcă treptele. Pecopin intră într-o sală splendid luminată.

Pereţii acestei săli erau acoperiţi de tapiserii cu subiecte luate

din istoria romană. Benzile dintre lambriuri erau acoperite cu lemn de chiparos şi cu fildeş. În partea de sus era o galerie plină de flori şi de copaci, şi într-un ungher, sub o rotondă se afla locul destinat femeilor, pardosit cu agate. Restul pardoselii era cu mozaic, reprezentând războiul troian. Sala era pustie. Lumina aceea mare era sinistră în acea mare singurătate.

Calul, care păşea singur mai departe şi ai cărui paşi răsunau pe pardoseală, traversă încăperea şi trecu în cea de a doua, la fel de luminată, de imensă şi pustie. De jur-împrejurul ei se întindeau panouri mari de cedru în care un artist misterios încadrase tablouri minunate, încrustate în sidef şi aur. Erau scene de luptă, de vânătoare, serbări în castele pline de focuri de artificii, asediate şi cucerite de fauni şi sălbatici, întreceri războinice şi lupte navale cu tot felul de vase gonind pe un ocean de peruzele, de smaralde şi safire, imitând minunat rotunzimea apei sărate şi umflarea mării. Sub aceste tablouri, o friză, cizelată cu dalta cea mai fină şi mai magistrală, reprezenta, în nenumăratele relaţii ce au între ele, cele trei specii de creaturi terestre înzestrate cu inteligenţă: uriaşii, oamenii şi piticii; pretutindeni în această operă uriaşii şi piticii îl umileau pe om, mai mic decât uriaşii şi mai prost decât piticii.

Tavanul părea că aduce un omagiu ironic geniului uman. Era în întregime decorat cu medalioane, unele lângă altele, în care străluceau, iluminate de o fnflăcărare întunecată şi cu coroana lui Pluton pe cap, portretele tuturor oamenilor cărora pământul le datorează descoperiri recunoscute şi utile, fiind numiţi *binefăcătorii omenirii*. Toţi erau acolo pentru descoperirile lor. Arabus pentru medicină, Pisistrate pentru cărţi, Aristotel pentru biblioteci, Arhimede pentru maşinile de război, Noe pentru navigaţie, Abraham pentru geometrie, Amphictyon pentru ghicirea viselor, Frederic Barbarosa pentru vânătoarea cu şoimi. În unghiurile bolţii şi în pandative erau grupate, în chip de constelaţii majore ale acestui cer de stele omeneşti, portrete ale unor oameni iluştrii: Cristofor Columb, care

a descoperit America; Botargus, care a născocit sosurile pentru bucate; Marte care a inventat războiul.

Multe din aceste personaje îi erau necunoscute lui Pecopin.

Şi aşa cavalerul, păşind în urma calului, pătrunse într-un lung şir de săli magnifice.

Într-una din ele, văzu pe peretele de la răsărit următoarea inscripţie în litere de aur: „Cafeaua arabilor este o iarbă care creşte din belşug în imperiul turcesc, iar în India se cheamă iarba miraculoasă."

În faţă, pe peretele dinspre apus, strălucea altă insripţie: „Focul grecesc se face şi se întreţine cu cărbune de salcie, cu sare, rachiu, pucioasă, smoală, tămâie precum şi cu camfor, care putând să ardă singur în apă fără vreun alt amestec, consumă întreaga compoziţie."

Într-o altă sală, nu se afla alt ornament decât potretul foarte asemănător al slujitorului care, la festinul lui Trimalcion, făcea oco-lul mesei preamărind cu o voce delicată sosurile în care se pune smirnă.

Pretutindeni făclii, lustre, lumânări şi sfeşnice cu multe braţe, reflectate în oglinzi imense de aramă şi de oţel, scânteiau în încăperile fără de măsură de mari şi bogate în care Pecopin n-a întâlnit nici picior de om şi prin care înainta cu ochii rătăciţi, cu mintea tulbure, singur, neliniştit, speriat, plin de gânduri de nedescris şi nedesluşite ca cele care le vin visătorilor în întunecimile pădurilor.

Ajunse în sfârşit în faţa unei uşi de metal roşcat deasupra căreia se rotunjea, într-un frunziş de nestemate, un măr mare de aur, şi pe acest măr putu citi următoarele două rânduri:

Adam a inventat prânzul,
Eva a inventat desertul.

URIAŞUL DE BRONZ

Cum încerca să aprofundeze toate aceste informaţii, uşa se deschise încetişor, calul intră şi Pecopin se trezi ca cel ce trece brusc din plin soare de amiază într-o pivniţă.

Uşa se închise în urma lui şi locul în care intră era atât de întunecos, încât în prima clipă crezu că a orbit. Zărea numai, la oarecare distanţă, o mare lumină palidă. Treptat, treptat se obişnui cu întunecimea şi el începu să desluşească prin ceaţă mii de stâlpi monstruoşi ai unei extraordinare săli babiloniene. Lumina aflată în mijlocul acestei săli prinse contur, formele începură se se desluşească şi, după câteva clipe, cavalerul văzu ivindu-se din umbră, în mijlocul unei păduri de coloane răsucite, o masă mare, palid luminată de un sfeşnic cu şapte braţe, în vârful cărora tremurau şi pâlpâiau şapte flăcărui albăstrii.

La capătul acestei mese stătea, aşezat pe un tron de aur verde, un uriaş de bronz dar care era viu. Uriaşul era regele mitic din legendele arabe şi persane unde era perceput drept vânătorul cel mai puternic, pe numele lui Nemrod. La dreapta şi la stânga lui stăteau pe fotolii de fier, o mulţime de comeseni palizi şi tăcuţi, unii cu fes de maur, alţii acoperiţi cu perle.

Pecopin recunoscu acolo pe cei mai faimoşi vânători care au lăsat urme în istorie.

Masa era servită după ceremonialul imperial şi în cele patru colţuri se aflau patru femei, vânătoare distinse şi ilustre: regina Emma, presupusa fiică a lui Carol cel Mare, regina Ogiva, regina

mamă a lui Ludovic al IV-lea, regina Gerberge, regină a Austrasiei, soție a lui Carloman, frate al lui Carol cel Mare, și zeița Diana, care, zeiță fiind, avea un baldachin în consolă și un șnur la fel ca celelalte regine.

Nici unul dintre comeseni nu mânca, nici unul nu vorbea, nici unul nu privea.

Un loc mare gol în mijlocul feței de masă părea să aștepte să se servească masa, căci pe masă nu se aflau decât sticle în care sclipeau mii de feluri de băuturi din țările cele mai felurite, vin de palmier de India, vin de orez din Bengal, apă distilată din Sumatra, rachiu de orez din Japonia și braga turcilor.

În ulcioare mari de pământ bogat smălțuite, mustea spuma băuturii numită de norvegieni wel, de goți buska, de unguri ser, de cei din Boemia piva, de polonezi pwo și căreia noi îi zicem bere.

Negrii care semănau cu dracii sau draci care semănau cu negri înconjurau masa, în picioare, muți, cu șervețelul pe braț și cu cana de apă în mână.

Fiecare comesean, după cum se cuvine, își avea piticul alături de el. Diana avea un ogar.

Uitându-se cu atenție în adâncimea cețoasă a acestei încăperi extraordinare, Pecopin văzu că în imensitatea, poate fără fund a sălii, pe sub pădurea de coloane, se aflau o mulțime de spectatori, toți călare ca și el, toți în haine de vânătoare: umbre din cauza întunecimii, statui prin imobilitatea lor, năluci prin tăcerea lor.

Printre cei apropiați de el, crezu că recunoaște pe cavalerii care-l însoțiseră pe bătrânul vânător în pădurea pașilor pierduți.

După cum spuneam, comesenii, slujitorii, privitorii, păstrau o tăcere înfricoșătoare și ai fi auzit mai degrabă pietrele de pe un mormânt șoptindu-și decât ieșind vreo suflare din această mulțime.

În întuneric era foarte frig.

Pecopin era înghețat până în măduva oaselor; și totuși simțea cum îi șiruie sudoarea din toate mădularele.

Deodată răsunară niște hămăituri, mai întâi în depărtare, apoi

violente, vesele şi sălbatice, contopite mai apoi cu cornul bătrânului vânător, care începu să execute cu o splendoare triumfală, leit-motivul de încolţire a cerbului.

Auzindu-l, Nemrod ridică privirea.

CALUL ARAB TOPIT SUB O RAZĂ

Lătrăturile şi sunetul de corn se apropiaseră. O uşă mare din faţa celei pe care intrase Pecopin îşi deschise larg cele două canturi şi cavalerul văzu înaintând printr-o lungă galerie întunecoasă o tavă mare de aur verde pe care zăcea înotând în sos cerbul cu şaisprezece ramuri, fript, cu crustă şi aburind.

Înaintea slujitorilor, cu torţele lor roşii ca de jeratic, mergea bătrânul vânător, cu cornul de zimbru în mână, călare pe armăsarul tătar ce spumega furios. Nu mai sufla din corn, ci surâdea curtenitor în mijlocul urletelor nemaipomenite ale haitei ce însoţea cerbul, condusă de hăitaşul cu mască.

În momentul în care alaiul ieşi din galerie şi intră în sală, făcliile slujitorilor se făcură albastre şi câinii tăcură brusc. Dogii cumpliţi, cu boturi de leu şi cu răgete de tigri, înaintară în sală în urma stăpânului lor, cu paşi înceţi, capul în jos, coada strânsă între picioare, şalele fremătând de o groază profundă, ochii rugători, spre masa la care stăteau misterioşii comeseni, tot palizi, impasibili şi abătuţi ca nişte chipuri de marmură.

Ajuns lângă masă, bătrânul privi în faţă pe oaspeţii lui lugubri şi izbucni în râs.

– Ai întârziat rău, zise omul de bronz.

– Pentru că am avut un prieten căruia am vrut să-i arăt vânătoarea, glăsui bătrânul.

– Da, răspunse omul de bronz, dar uită-te.

Şi în acelaşi timp, întinzând degetul cel mare de la mâna lui

dreaptă pe deasupra umărului lui de bronz, arătă în spatele lui fundul sălii. Ochii lui Pecopin urmăriră mecanic indicația uriașului și văzu în depărtare profilându-se ogive alburii pe pereții negri, ca și cum ar fi fost niște ferestre prin care se deslușeau vag primele luciri ale zorilor.

– Ei bine, zise vânătorul, trebuie să ne grăbim.

Și la un semn al lui, cei două sute de slujitori purtători de făclii, ajutați de negri, așezară cerbul fript pe masă, lângă piciorul sfeșnicului cu șapte brațe.

Atunci Pecopin își înfipse pintenii în burta calului arăbesc, ce, lucru ciudat, i se supuse, poate din cauza ivirii zorilor ce slăbesc farmecele; își împinse calul între slujitori și masă, se înălță în scări, puse mâna pe sabie și se uită țintă, rând pe rând, la chipurile sinistre de la masa cea mare și la bătrânul vânător și strigă cu voce tunătoare:

– Ei, fir-ar să fie, arice ați fi, spectre, larve, strigoi, năluci, împărați sau diavoli, vă interzic să mai faceți vreun pas, de nu, și Dumnezeu să mă ajute, am să vă arăt la toți, chiar și ție om de bronz, cât poate să apese piciorul de fier al unui cavaler viu pe capul unei năluci! Deși sunt în peștera umbrelor, țin să fac aici, după capul și după voia mea niște lucruri reale și cumplite și vă sfătuiesc să nu vă amestecați, fârtaților! Și tu care m-ai mințit, bătrân nenorocit, scoate-ți sabia din teacă ca un tânăr, de vreme ce suni cornul cu mai multă furie ca un taur. În gardă, sau, pe sfânta liturgie, îți tai șalele prin pântece, chiar dacă ai fi regele Pluton în persoană.

– A, iată-te! grăi bătrânul. Ei bine, ai să cinezi cu mine.

Zâmbetul care însoțea această invitație grațioasă îl exasperă pe Pecopin.

– În gardă, nemernicule! Mi-ai făgăduit ceva și m-ai înșelat.

– Așteaptă sfârșitul! Ce știi tu?

– În gardă!

– Prietene, tare iei lucrurile în rău.

– Dă-mi-o pe Boldur, mi-ai făgăduit-o!

– Cine spune că n-am să ți-o dau? Ce-o să faci când o s-o revezi?

– E logodnica mea, știi bine, nemernicule! și am să mă însor cu ea, zise Pecopin.

– Și probabil foarte curând o să fiți o nouă pereche tristă și nenorocită în plus, răspunse bătrânul vânător dând din cap. La urma urmelor, ce-mi pasă? Dacă așa trebuie să fie. Bărbații și femeile de pe pământ au ca pildă rea bărbatul și femeia de colo de sus, soarele și luna, care trăiesc tare rău în căsnicie și nu sunt niciodată împreună.

– Termină cu batjocura, strigă cavalerul, ori vă ucid pe toți!

Bătrânul răspunse cu un râset de paiață:

– Du-te de te deșartă, amice, uite rețeta: siminichie, revent, sare de Epsom. Siminichia curăță stomacul, reventul duodenul, sarea de Epsom intestinele.

Pecopin, mânios, se aruncă asupra lui, cu spada ridicată, deabia făcu însă calul un pas că-l simți tremurând și prăbușindu-se. Privi. O rază rece și albă de lumină de zi pătrundea în vizuină și luneca pe lespezile albăstrii. În afară de bătrânul vânător, mereu zâmbitor și nemișcat, toți cei din jur începură să se șteargă. Sfeșnicul și făcliile se stingeau; ochii strigoilor, însuflețiți o clipă de subita nebunie a lui Pecopin, își pierdură privirea, și prin enormul piept de bronz al uriașului Nemrod, Pecopin desluși limpede ca printr-un vas de sticlă, stâlpii din fundul sălii.

De-abia își mai simțea calul, care se topea treptat sub el. Și picioarele lui Pecopin aproape că atinseseră pământul.

Și deodată cântă un cocoș.

În cântecul lui limpede, metalic și vibrant, ce trecu prin urechile lui Pecopin ca o lamă de oțel era ceva cumplit. În acea clipă bătu un vântișor răcoros, calul dispăru de sub el, și el se clătină gata să cadă.

Când se îndreptă, totul dispăruse.

Era singur de tot, pe pământ, în picioare, cu sabia în mână,

într-o vâlcea înfundată în ierburi, la câțiva pași de o apă ce se înspuma printre stânci, la poarta unui vechi castel. Se crăpa de ziuă. Ridică ochii și dădu un strigăt de bucurie.

Era castelul Falkenburg.

PUTEREA DRAGOSTEI, PUTEREA GENEROASĂ A INIMII

Cocoşul cântă a doua oară. Cântecul lui venea din curtea de păsări a castelului. Cocoşul acesta, a cărui voce făcuse să se năruie în jurul lui Pecopin palatul plin de vârtejurile vânătorilor nocturni, ciugulise poate chiar în acea noapte fărâmiturile ce cădeau în fiecare seară din mâinile lui Boldur.

O putere a dragostei, putere generoasă a inimii, radioasă căldură a pasiunilor şi a anilor frumoşi. De-abia revăzu turnurile dragi şi chipul fraged şi orbitor de frumos al logodnicei sale îi veni în minte şi-l umplu de lumină. Simţi topindu-se în el ca un abur toate amărăciunile trecutului, ambasadele, regii, călătoriile şi strigoii, înfricoşătoarea peşteră de stafii din care ieşise.

Desigur, nu aşa, cu capul sus şi cu ochii în flăcări, a ţâşnit preotul încoronat din mijlocul strigoilor, după ce vizitase vizuina sumbră şi splendidă a balaurului de bronz. Şi pentru că cel ce povesteşte aceste lucruri a evocat această figură de temut, e mai bine să fie blestemat, să fie înfierat falsul înţelept cu două feţe, una întoarsă spre lumină, cealaltă spre întuneric, şi care era în acelaşi timp pentru Dumnezeu papa Silvestru al II-lea şi pentru diavol vrăjitorul Gerbert.

Faţă de trădători şi de cei cu două feţe, ura devine o datorie. Orice parizian e obligat să arunce în trecere o piatră în Périnet Leclerc, care este pentru parizieni simbolul trădării, orice creştin în Iuda, orice om în Satan.

BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ
V A S L U I
Nr. inv. 318277

Să nu uităm că Dumnezeu pune întotdeauna ziua alături de noapte, binele alături de rău, îngerul în fața demonului. Învățătura austeră a providenței a ieșit din această veșnică și sublimă antiteză. Se pare că Dumnezeu zice fără încetare: alegeți. În secolul al XI-lea, a pus față în față pe preotul cabalist Gerbet cu Emuldus cel cast și savant. Vrăjitorul a ajuns papă, sfântul doctor a ajuns medic. Astfel că oamenii au putut să vadă sub același cer, la acea vreme și în timpul acelorași evenimente, știința albă în robă neagră și știința neagră în robă albă.

Pecopin își vârâse sabia în teacă și mergea cu pași mari spre castel, ale cărui ferestre înveselite de o rază de soare păreau că oglindesc surâsul zorilor. Cum se apropia de pod, auzi din spatele lui un gals care zicea :

– Ei bine, cavalere de Sonneck, nu mi-am ținut făgăduiala?

Se întoarse. În mărăciniș se aflau doi oameni în picioare. Unul din ei era hăitașul mascat și Pecopin se înfioră văzându-l. Avea sub braț o tașcă mare roșie. Celălalt era un bătrânel ghebos, șchiop și tare urât. Acesta îi vorbise lui Pecopin și Pecopin se chinuia să-și aducă aminte unde-l mai văzuse.

– Nu mă recunoști, gentilomule? grăi cocoșatul.

– Ba da, zise Pecopin.

– Ce bine!

– Ești robul de pe malul Mării Roșii.

– Sunt vânătorul din pădurea pașilor pierduți, i-o întoarse omulețul.

Era diavolul.

– Pe cinstea mea, zise Pecopin, fii ce-ți place, însă, la urma urmelor te-ai ținut de cuvânt, întrucât sunt la Falkenburg și am s-o văd iar pe Boldur, sunt al tău, și-ți mulțumesc cu plecăciune.

– Astă noapte mă acuzai. Ce ți-am spus?

– Mi-ai spus: așteaptă sfârșitul.

– Și acum îmi mulțumești, dar îți mai spun: așteaptă sfârșitul.

Prea te-ai grăbit să mă acuzi, poate că prea te grăbeşti să-mi mulţumeşti.

Micul ghebos avea un aer cu neputinţă de descris. Ironia este însuşi chipul diavolului. Pecopin tresări.

– Ce vrei să spui?

Diavolul îi arătă hăitaşul mascat.

– Îl recunoşti?

– Da.

– Îl cunoşti?

– Nu.

Hăitaşul îşi scoase masca: era Erilangus. Pecopin simţi că tremură. Diavolul urmă:

– Pecopin, eşti creditorul meu. Îţi datorez două lucruri: cocoaşa şi piciorul şchiop. Or eu sunt bun platnic. M-am dus să-l aflu pe fostul tău slujitor Erilangus, să-mi spună ce gusturi ai. Mi-a povestit că îţi place vânătoarea. Şi atunci mi-am zis: ar fi păcat ca acest vânător frumos să nu ia parte la vânătoarea cea neagră. Cum soarele apunea, te-am întâlnit într-un luminiş. Era în pădurea paşilor pierduţi. Veneam la timp, piticul Rulon avea să te ia cu el, te-am luat cu mine.

Pecopin se înfioră fără voie. Diavolul adăugă:

– Dacă n-ai fi avut talismanul, te-aş fi păstrat. Îmi place însă ca lucrurile să fie aşa cum trebuie. Răzbunarea trebuie potrivită cu multe mirodenii.

– Ce vrei să spui, drace? zise cu greu Pecopin.

Diavolul continuă:

– Ca să-l răsplătesc pe Erilangus de veştile ce mi-a adus, l-am făcut să-mi poarte taşca. Îmi aduce câştiguri frumoase.

– Nemernicule, îmi spui sau nu-mi spui ce înseamnă asta?

– Ce ţi-am promis?

– Că după noaptea petrecută cu tine la vânătoare, la răsăritul soarelui, ai să mă duci la Falkenburg.

– Eşti aici.

– Spune-mi, demone, a murit Boldur?

– Nu.

– S-a măritat?

– Nu.

– S-a călugărit?

– Nu.

– Nu mai este la Falkenburg?

– Ba da.

– Nu mă mai iubeşte?

– Ba da. Mereu.

– Dacă-i aşa, dacă spui adevărul, strigă Pecopin, răsuflând ca şi cum i-ar fi luat un munte de pe piept, oricine ai fi şi orice s-ar întâmpla, îţi mulţumesc.

– Hai! zise diavolul, eşti mulţumit, şi eu la fel.

Zicând acestea, îl luă pe Erilangus în braţe, deşi el era mic şi Erilangus mare, apoi, răsucindu-şi piciorul strâmb în jurul ceiluilat şi înălţându-se în vârful piciorului valid, se învârti pe loc şi Pecopin îl văzu înfundându-se ca un sfredel în pământ.

O clipă după aceea dispăruse.

Pământul închizându-se deasupra diavolului lăsă să ţâşnească o lumină viorie presărată cu scântei verzi, care se duse, cu sărituri şi giumbuşlucuri, până în pădure, unde se opri câtva timp ca atârnată de copaci, colorându-i cu mii de nuanţe luminoase, aşa cum face curcubeul când se iveşte printre frunze.

Pecopin dădu din umeri. – Boldur trăieşte, e liberă şi mă iubeşte, gândi el. De ce să mă tem? Înainte să întâlnesc diavolul ăsta, aseară, tocmai se împliniseră cinci ani de când am plecat. O să fie cinci ani şi o zi. Şi am s-o văd iar, mai frumoasă ca oricând. Femeia este sexul frumos, iar douăzeci de ani este vârsta cea mai frumoasă.

Şi tot vorbind aşa singur, se apropie de castel şi recunoscu cu bucurie fiecare podoabă de pe portal, fiecare dinte al grilajului, fiecare piron de la puntea mobilă. se simţea fericit şi binevenit.

Cum traversa puntea, zări lângă cea de-a treia arcadă un stejar tare frumos a cărui coroană depăşea cu mult parapetul.Îşi zise: – Ciudat, aici nu era nici un copac. Îşi aminti apoi că, cu vreo trei săptămâni înainte de a fi întâlnit vânătoarea palatinului, se jucase cu Boldur cu ghinde şi cu arşice stând cu coatele pe parapet, şi că tocmai în acel loc lăsase să cadă o ghindă în şant. – Drace, gândi el, ghinda s-a făcut în cinci ani stejar. Bun pământ.

Patru păsări cocoţate în stejar flecăreau pe-ndelete: o gaiţă, o mierlă, o coţofană şi un corb. De-abia de le dădu atenţie, cum nu fu atent nici la un hulub care gângurea într-un porumbar, nici la o găină care cotcodăcea în curtea de păsări. Nu se gândea decât la Boldur şi se grăbi.

Soarele fiind la orizont, slujitorii de la poartă tocmai coborâseră podul mobil. În momentul în care Pecopin intră sub poartă, auzi în spatele lui un hohot de râs ce părea să vină din depărtare, deşi foarte desluşit şi lung. Se uită peste tot şi nu văzu pe nimeni. Dracul râdea în peştera lui.

Sub boltă se afla un bazin cu apă din care umbra şi reverberaţia se preschimbaseră în oglindă. Cavalerul se plecă asupra lui. După oboseala îndelungatei călătorii, care de-abia lăsase pe el câteva zdrenţe, mai ales după zbuciumul nopţii de vânătoare supranaturală, se aştepta să se sperie de el însuşi. Câtuşi de puţin. Era oare puterea talismanului dăruit de sultană, sau efectul elixirului pe care i-l dăduse diavolul să-l bea, căci era mai fermecător, mai proaspăt, mai tânăr şi mai odihnit ca oricând. Lucrul de care se minună cel mai tare fu că era înveşmântat în haine noi şi măreţe. Gândurile îi erau aşa de încurcate în cap, că nu-şi putea aminti în ce moment anume al nopţii fusese astfel gătit. Era însă tare frumos. Avea straiele unui prinţ şi aerul unui geniu.

În timp ce se oglindea astfel, puţin mirat, dar foarte mulţumit de el şi găsindu-se pe placul lui, auzi un al doilea hohot de râs şi mai vesel decât cel dintâi. Dracul râdea în peştera lui.

Străbătu curtea de onoare. Străjerii înarmați se aplecară peste crenelurile zidurilor; nici unul nu-l recunoscu şi nici el nu recunoscu pe vreunul. Slujitoarele cu fuste scurte care băteau rufele la spălătoare se întoarseră; nici una nu-l recunoscu şi nici el nu recunoscu pe vreuna. Avea însă o înfățişare atât de frumoasă încât îl lăsară să treacă. Aerul măreț însemna neam mare.

Cunoştea drumul şi se îndreptă spre turnulețul cu scară care ducea la camera lui Boldur. Trecând prin curte, i se păru că fațadele castelului se mai întunecaseră şi se mai coşcoviseră, că iederea de pe zidurile dinspre miazănoapte se îndesise peste măsură şi că vița de pe peretele de la miazăzi crescuse ciudat de mult. Însă o inimă îndrăgostită se mai minunează ea oare de nişte pietre înnegrite sau de mai multe sau mai puține frunze?

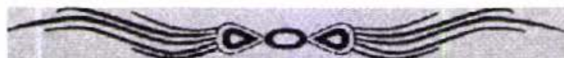
Când ajuse la turnuleț, recunoscu cu greu poarta. Bolta scării era un sfert de volută cu turn rotund şi atunci când Pecopin plecase din ținut, tatăl lui Boldur pusese să se reconstruiască intrarea cu gresie frumoasă şi albă de Heidelberg. Or, această intrare clădită după socoteala lui Pecopin, de-abia de cinci ani, era acum foarte înnegrită, acoperită şi roasă de ierburi, iar pe sub streaşina ei adpăpostea trei-patru cuiburi de rândunele.

Dacă fulgerele ar avea obiceiul să urce pe scări l-aş compara pe Pecopin cu ele. Într-o clipită fu la etajul al cincelea, în fața uşii iatacului lui Boldur. Uşa aceasta nu se schimbase şi nu se înnegrise; era tot curată, veselă, frumoasă şi fără pată, cu închizătorile lucind ca argintul, cu nodurile din scândurile de lemn curate ca ochii unei fete frumoase şi se vedea că este aceeaşi uşă feciorelnică de care tânăra castelană avea grijă să fie în fiecare dimineață spălată de slujitorele ei. Cheia era în broască, ca şi cum Boldur l-ar fi aşteptat pe Pecopin.

N-avea decât să pună mâna pe cheie şi să intre. Gâfâia de bucurie, de duioşie şi de fericire, şi nițel pentru că urcase cinci etaje. Flăcărui trandafirii îi treceau prin fața ochilor şi i se părea că-i răcoresc

fruntea. Îi vâjâia capul şi-i băteau tâmplele.

Când se mai domoli şi începu să se liniştească, stătu şi ascultă. Şi cât se bucură bietul suflet beat de dragoste! Dincolo de uşă, se auzea zumzetul vârtelniţei de tors.

METAFORE INSOLITE

În cel mai rău caz, putea să nu fie vârtelnița lui Boldur, ci cea a uneia dintre slujitoarele ei; căci lângă iatacul lui Boldur se afla chilia ei de rugăciune în care adeseori își petrecea zilele. Torcea mult, dar se și ruga mult. Pecopin se gândi și la aceasta, dar asculta totuși cu încântare cântecul vârtelniței. Sunt prostii de om care iubește, pe care le faci mai ales când ai o minte și un suflet mare.

Clipe ca cea în care se afla Pecopin sunt făcute din extaz, care-l îmbie să aștepte și din nerăbdarea care-l împinge să intre, echilibrul stăruie câteva minute, vine apoi clipa în care nerăbdarea e mai tare. Pecopin puse în sfârșit tremurând mâna pe cheie, o întoarse, zăvorul cedă, ușa se deschise, intră.

– M-am înșelat, gândi el, nu era vârtelnița lui Boldur.

Într-adevăr, se afla cineva în cameră, și torcea, însă era o femeie bătrână. Puțin spus, o femeie bătrână, o zână bătrână, căci numai zânele ating vârstele acestea nemaipomenite și gârboveala de veacuri. Or ea părea să aibă neapărat peste o sută de ani.

Închipuiți-vă, dacă puteți, o biată vietate omenească sau supraomenească, mică, gârbovită, îndoită, frântă, tăbăcită, ruginită, dogită, coșcovită, posacă și morocănoasă, cu ochii și sprâncenele albe, dinții și buzele negre, restul galben; slabă, cheală, spână, pământie, bălăbănindu-se hâdă. Și dacă vreți să vă faceți o idee a chipului ei pe care mii de încrețituri se strângeau în jurul gurii ca spițele unei roți la butuc, închipuiți-vă că vedeți trăind insolenta metaforă a latinilor, *anus*. Această ființă venerabilă și groaznică stătea ghemuită la fereastră, cu ochii plecați pe vârtelniță, cu fusul în mână.

Probabil că biata doamnă era şi surdă, căci la zgomotul făcut de uşă şi de Pecopin care intra, nu se mişcă.

Între timp cavalerul îşi scoase panglica şi pălăria, aşa cum se cuvine în faţa unor persoane atât de vârstnice şi zise făcând un pas înainte.

– Doamnă, unde este Boldur?

Doamna centenară ridică ochii, lăsă fusul să-i cadă, tremură din toate mădularele ei mici, dădu un ţipăt, se ridică pe jumătate de pe scaun, întinse spre Pecopin mâinile ei lungi de schelet, ţinti ochii asupra lui şi zise cu un glas slab ce părea să iasă din mormânt:

– O, cerule, cavalere Pecopin, ce vrei? Vrei slujbe? O, Doamne Dumnezeule! Cavalere Pecopin, eşti mort şi ţi se întoarce umbra pe pământ?

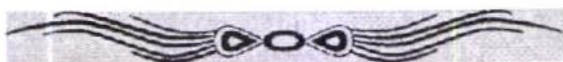
– Doamne, buna mea doamnă, răspunse Pecopin, izbucnind în râs şi vorbind foarte tare pentru ca Boldur să-l audă, dacă era în chilie, oarecum surprins că bătrâna îi ştia numele – n-am murit. Nu e umbra mea, sunt eu care m-am întors, eu, Pecopin, un strigoi în carne şi oase. Nu vreau slujbe la biserică, vreau un sărut de la logodnica mea, de la Boldur pe care o iubesc mai mult ca oricând. Auziţi, buna mea doamnă?

Abia sfârşi de rostit aceste cuvinte că bătrâna i se aruncă de gât.

Era Boldur.

Noaptea de vânătoare a necuratului durase o sută de ani.

Mulţumită Domnului sau diavolului, Boldur nu murise, însă Pecopin, tot aşa de tânăr şi frumos ca altădată, o regăsise şi putea să o vadă, biata fată avea o sută douăzeci de ani şi o zi.

CUVINTELE FRUMOASE , CUVINTE ÎNȚELEPTE ROSTITE DE PATRU FILOZOFI

Pecopin, pierdut, o luă la fugă. Se năpusti jos pe scară, străbătu curtea, închise poarta, trecu podul, urcă povârnişul, trecu râpa, sări peste torent, se înfundă între tufişuri, se cațără pe munte şi se refugie în pădurea Sonneck. Goni toată ziua speriat, înspăimântat, disperat, nebun. Tot o mai iubea pe Boldur, dar îi era groază de stafia aceea. Nu mai ştia unde-i era mintea, amintirea, inima. La căderea serii, văzând că se apropie de turnurile castelului lui de obârşie, îşi sfâşie veşmintele bogate şi ironice pe care le avea de la diavol şi le aruncă în torentul adânc de la Sonneck. Îşi smulse părul şi deodată îşi dădu seama că ține în mână o tufă de păr alb. Apoi, deodată, genunchii începură să-i tremure, şalele i se îndoiră, fu silit să se țină de un copac, mâinile îi erau grozav de zbârcite. În rătăcirea lui îndurerată, nemaidându-şi seama de ce face, îşi apucase talismanul ce-i atârna de gât şi-l aruncase în torent odată cu hainele.

Şi cuvintele roabei sultanei se adeveriseră pe loc. Îmbătrânise într-o clipită cu o sută de ani. Dimineața îşi pierduse dragostea, seara îşi pierdea tinerețea. Şi atunci, pentru a treia oară în acea zi, cineva, în spatele lui, izbucni în râs. Se întoarse şi nu văzu pe nimeni. Diavolul râdea în peştera lui.

Ce să mai facă după o atât de mare durere? Adună de pe jos un vreasc uitat de vreun pădurar şi sprijinindu-se de toiag, păşi anevoie spre castel, care din fericire era aproape. Când ajunse, văzu în ultimele raze ale amurgului o gaiţă, o coţofană, o mierlă, şi un corb cocoţaţi pe acoperişul porţii între giruete; păreau să-l aştepte. Auzi o găină pe care n-o vedea, zicând: *Pecopin! Pecopin!* Şi auzi un hulub pe care nu-l vedea zicând: *Boldur! Boldur! Boldur!* Şi-şi aminti atunci de visul lui de la Bacharach şi de cuvintele pe care i le spusese odinioară – vai! erau de atunci o sută cinci ani! – bătrânul care rânduia buturugi lângă un perete: *Stăpâne, pentru cel tânăr mierla şuieră, gaiţa trăncăne, coţofana ţipă, corbul croncăne, hulbul gândureşte, găina cotcodăceşte; pentru cel bătrân, păsările vorbesc.* Trase atunci cu urechea şi iată dialogul pe care-l auzi:

Mierla

În sfârşit, iată-te, frumosule vânător.

Gaiţa

Ai plecat pentru o zi şi-un an ai fost călător.

Corbul

Ai vânat ulii şi vulturi, mare senior.

Coţofana

Mai bine ai fi vânat al dragostei fior.

Găina

Pecopin! Pecopin!

Hulubul

Boldur! Boldur! Boldur!

DRAGI CITITORI JUNIORI

Editura *EXCELSIOR*, prin Colecția *JUNIOR*, pune la îndemâna voastră câteva dintre cele mai celebre povești și legende semnate de mari scriitori: *Alexandre Dumas*, *Victor Hugo*, *Emil Gârleanu*, *Andersen* și lista celor ce au scris pentru voi nu se oprește aici. Cereți, așadar, în librării noile noastre apariții.

Frumoasa Boldur este o fermecătoare legendă pe care Victor HUGO a scris-o inspirat de una dintre legendele din Falkenburg, povestea tristă a lui Guntram și a Libei.

În pregătire:

Basme cu animale